Şehzade Bayezid (Yıldırım Bayezid)
(1360 – Edirne 8 Mart 1403)

Babası Sultan I. Murat, annesi bir Bulgar asıllı (bazı kaynaklara göre ise Bizans asıllı) Gülçiçek Hatun'du. Küçük yaştan itibaren zamanın seçkin âlimlerinden genel İslam eğitimi ve değerli kumandanlardan askerlik, sevk ve idare dersleri aldı. Osmanlı tarihlerinde kendisinden ilk padişah olarak söz edilmesi, 1381'de Germiyanoğulları beyi Süleyman Şah'ın kızı Devlet Sultan/Hatun'la evlenişi nedeniyledir. Bu evlilik babası I. Murat'ın Germiyan topraklarının neredeyse tamamını "gelin çeyizi" olarak sınırlarına katmak politikasının sonucuydu. 1381 yılında evlenişini takip eden yıllarda devlet idaresinde yetişmesi için Sultanönü (Eskişehir) ve sonra Germiyan İli (Kütahya) sancakları beyliğine atandı; sancaklarının askeriyle Anadolu ve Rumeli yakalarında savaşlarda babasının safında yer aldı. 1385'de kardeşi Şehzade Savcı Bey'in (Bizans veliahdı Andronikos Palaiologos ile birlikte hareket ederek) ayaklanmasının bastırılışı ve Şehzade Savcı'nın gözlerine mil çekilmesi sonucu öldürülmesi olayları ile de Osmanlı tarihlerinde bahsi geçmektedir. 1389'da Sırpların çoğunluğunu oluşturduğu Haçlı ordusu ile yapılan Birinci Kosova Savaşı'na katıldı. Osmanlı ordusunun sağ kanadının komutanlığını yaptı; savaşta büyük kahramanlık gösterdi ve savaşın Osmanlılar tarafından kazanılmasında komutası altında bulunan Osmanlı sağ kanadının Sırplara bir karşı taarruz ile Sırp ordusunu çökertmesi çok önemli katkı sağladı. Babası Sultan Murat, bu savaş sonunda bir Sırp soylusu olan Milos Obilic tarafından şehit edilince, devlet ileri gelenlerinin müşterek kararı ile Osmanlı tahtı kendine verildi.

I. Bayezid Kosova Meydan Savaşı'nın son saatlerinde babasının suikasta uğrayıp öldürülmesi üzerine savaş alanından çağrılarak kendisine biat edildi. Bu biat töreni biter bitmez düşman peşinde olan kardeşi Yakup Çelebi çağırtılıp çadırda boğduruldu. Zamanının tarihçisi Âşıkpaşazade Yakup'un öldürülmesi *o gece askeri ıstıraba düşürdü* demektedir. Yıldırım'ın bu aksi askerî tepkiden kurtarılması için Yakup Bey'in ümera ve ulemanın onayı ve baş vezir Ali Paşa'nın buyruğu gereği idam ettirildiği propagandası yaydırılmaya çalışıldı. Askeri yeni padişaha bağlamak için de Osmanlı tarihinde ilk defa olarak cülus bahşişi dağıtılmış ve böylece cülus bahşişi dağıtmak geleneği ortaya çıkarılmıştır.

Kosova Savaşında öldürülen Sırp Kıralı Lazar'in ardılı olan İstvan Lazaroviç'le yeni bir anlaşma yapılarak Sırplar için yıllık vergi ödenmesi tayin edildi ve yeni kralın kız kardeşi Mara Despina'nın I. Bayezid ile evlenmesi için anlaşma yapıldı. Yeni bir Hıristiyan ittifakını önlemek amacıyla Vidin, Eflak ve Bosna yörelerine Paşa Yiğit, Hoca Firuz ve diğer akıncı beyleri komutasında akıncı birlikleri sevk edildi. Yoğun bir Türkmen göçmen grubunun Üsküp ve civarına yerleştirilmesi sağlandı.

1389'da I. Bayezid'a yönelik daha büyük bir tepki Anadolu Türkmen beyliklerinden gelmişti. Sözde Yakup Çelebi'nin öcünü almak üzere, Germiyanlı, Aydınlı, Saruhanlı, Menteşeli, Hamitli beylikleri ve hatta Sivas Hükümdarı Kadı Burhaneddin eyleme geçmişlerdi. Amaçları giderek büyüyen Osmanlı devletinin gücünü kırmak ve kaybettikleri topraklar varsa bunları geri almaktı.

1390 baharında I. Bayezid yanına vasal devletlerden katkılar olarak Sırp Kıralı İstavan Lazarovic ile Bizans İmparatorunun oğlu ve veliahdı Manuel'i alarak olağanüstü başarılar sağlayan bir Anadolu seferi gerçekleştirdi. Hızla hareket ederek Aydınoğulları, Saruhanoğulları, Germiyanoğulları, Menteşeoğulları ve Hamitoğulları beyliklerini ortadan kaldırdı. Saruhan beyleri Hızırşah ve Orhan Bey'in Bursa'da, Germiyanlı Yakup Bey'in İpsala'da ve Aydınlı İsa Bey'in ise Tire'de oturmaları emredildi. Antalya'ya kadar indi. Bu arada Bizans'ın elinde bulunan Anadolu içinde dört tarafı Osmanlı arazisi ile çevrili Filedelfia (şimdiki Alaşehir) kalesini vasalı olan Manuel'e zapt ettirdi. O yıl sonbaharda Karamanoğlu Alâeddin Bey, Çandaroğlu Emir Süleyman ve Sivas Hükümdarı Kadı Burhaneddin arasındaki ittifakı yıkmak için Konya'yı kuşattı. Yıldırım'ın eniştesi olan Karamanoğlu Alâeddin Bey barış imzalayarak Çarşamba Suyu'na kadar topraklarını Osmanlılara bırakmak zorunda kaldı.

1391'de İstanbul’u muhasara etti ve yedi aylık bir kuşatmadan sonra şehirde bir Türk mahallesi kurulması, bir cami yapılması ve yıllık verginin artırılması şartıyla anlaşma yaptı.
Yıldırım Bayezid'in 1395'te İstanbul'u ikinci defa muhasarası yeni bir haçlı ordusunun hareketine yol açtı. Bütün Avrupa milletlerinden meydana gelen Haçlılar, Osmanlılara ait Niğbolu kalesini kuşatmışlardı. Adına yaraşır bir süratle gelen Sultan Bayezid, Haçlıları Niğbolu kalesi önünde ağır bir bozguna uğrattı. Esir alınıp padişaha karşı bir daha savaşmamaya yemin eden Avrupalı asilzadeler ve şövalyeler, fidye karşılığı serbest bırakıldı.

Niğbolu zaferinden sonra Osmanlı akıncıları Macaristan içlerine kadar girerek pek çok ganimetlerle döndüler. 1397'de İstanbul'u üçüncü defa kuşatan Bayezid, Bizans'ın denizle bağlantısını kesmek için Anadoluhisarı'nı inşa ettirdi.

1393 baharında Anadolu büyük bir savaş ortamı halini alıp I. Bayezid müttefikleri ile Kadı Burhaneddin müttefikleri arasında yer yer patlak veren savaşlara sahne oldu. Anadolu'da sefere çıkan I. Bayezid bu defa Amasya ve yöresine yöneldi. I. Bayezid'in yerel müttefiki Niksar merkezli Canik bölgesi yerleşikli Taceddinoğulları idi. Bunun sefer sonucunda Amasya, Merzifon, Turhal ve Tokat kaleleri Osmanlılar eline geçmiştir.

Yıldırım Bayezid'in 1398'de Karaman ve 1399'da Dulkadirli topraklarına girmesinden sonra topraklarını kaybeden Anadolu beyleri bu sırada Hindistan seferinden dönen Timur'a sığınarak, onu Osmanlı sultanına karşı kışkırttılar. Bu arada Timur'dan kaçan Karakoyunlu ve Cezayir beyleri de Yıldırım Bayezid'i Timur'a karşı tahrik ediyorlardı. Bu tahrikler ve Timur'un Osmanlılara ait Sivas'ı alması neticesinde iki büyük Türk hakanını Ankara'da karşı karşıya getirdi. Çubuk ovasında yapılan ve çok şiddetli geçen muharebe sonunda Osmanlı ordusu, mağlubiyete uğrarken, Yıldırım Bayezid de esir düştü. Esaret zilletini çekemeyen Yıldırım Bayezid Han, yedi ay sonra kederinden ve nefes darlığından kırk dört yaşında vefat etti (1403). Timur han ölüm haberini alınca: "yazık oldu, büyük bir mücahidi kaybettik." demekten kendini alamamıştır.